

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 243. SZÁM.

SZERDA, OKTÓBER 26.

Előzetes ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50— K Félévre. . 220— K
Három hónapra 110— K Egész évre 440— K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohányüzletben és
az utcai árusoknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferenz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Az ORLE,

az Országos Református Lelkésze-
egyesület, ma folytatja ama ne-
vezetes közgyűlését, amelyet már-
cius 9-én félbe kellett szakítani.
Azóta sok víz lefolyt a Dunán,
sok minden változott, csak az
ORLE folytathatja ott, ahol félbe
keltet hagynia.

Az ORLE emelt, nyílt fővel, bá-
tor tekintettel nézhet a sebes szár-
nyakon rohanó, nagy események-
et görgető idő szemébe, mert
csak öregbítette, csak megszilár-
dította azt a tiszta evangéliumi
álláspontot, amelyen ez a tisztes
gyülekezet áll. Az ORLE-nek nem
kell felfogást változtatni, nem kell
kurzust csinálni, az ORLE az
evangéliumi igazságok: a lelki-
ismereti szabadság, a világság,
a szeretet szikláira van építve, a
melyet megporlasztani sohasem
lehet és sohasem is kell.

Amikor a mai történelmi idők-
ben a kálvinista Róma ősi hagyó-
mányoktól megszentelt falai kö-
zött újra összegyűlnek az ORLE
tagjai, hogy tántoríthatatlan ve-
zérük: dr. Baltázár Dezső püs-
pök elnöklétével folytassák ta-
nácskozásait, nyugodt lelki-
ismerettel tekinthetnek vissza a kö-
zelmult időkre: hiába dult a sok
muló vihar, az ORLE tagjai, —
mint a Sion-hegye, megálltak s
nem ingadoztak.

Szeretettel köszöntjük az ORLE
tagjait itt a kálvinista Rómában
s a jó Isten minden áldását ki-
vánjuk nemes és szép munkássá-
gukra, hogy szolgálhassák ezzel
továbbra is úgy szívükhöz nőtt
egyházukat, mint ezt a sok meg-
próbáltatásnak kitett, annyi seb-
től vérző, szegény magyar hazát!

Merénylet Hlinka ellen.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Prága, október 25. Hlinka a hon-
megyei Korompa községben tartott
népgyűlésen, amelyen több ezer em-
ber vett részt, erősen kelt ki a cse-
hek által való elnyomatás ellen s
többek között a következőket mon-
dotta:

A csehek bevonultak országunkba
anélkül, hogy hívtuk volna őket s
mindazokból, akik Csehországban
csak alantas állást töltöttek be, ná-
lunk hivatalfőnököket csináltak.

Tovább nem folytathatta, mert egy
cseh állomástnök revolverrel rá-
lőtt.

A jelenlevő cseh katonák a me-
rénylet és Hlinkát el akarták fogni.
A rend fenntartására kiküldött tót
eredetű katonaság parancsnoka egy
cseh kapitány a tömegre akart lö-
vetni, de a tótok megtagadták az en-
gedelmességet.

Károly királyt valószínűleg Angliának adják át. Friedrichet, Szilágyi Lajost, Beniczky Ödönt, Sigray Antalt letartóztatták.

London, okt. 25. Lord Curzon
tegnap tárgyalta Washington
Cvart hadügyi államtitkárral és
Churchill lorddal, majd az alsóház-
ban közölte, hogy

a szövetséges kormányok to-
vábbra is erélyesen ellenzik
a Habsburg-dinasztia vissza-
térését.

A magyar kormány tudatta a
szövetséges kormányokkal, hogy

kívánságuknak eleget tett és
a szükséges lépéseket meg-
tette Károly király Magyar-
országról való eltávolítására.
(MTI.)

Budapest, okt. 25. A király
még mindig Tálán van a neu-
zeti hadsereg őrizetében. —
Ugyanott tartózkodnak Ra-
kovszky István, Andrássy
Gyula gróf, Gratz Gusztáv,
akiket valószínűleg rövidesen
Budapestre hoznak, de ebben
az irányban még komoly in-
tézédekés nem történt.

A királyt valószínűleg Ang-
liának adják át. Ebben az
irányban még folynak a dip-
lomáciai tárgyalások.

Ostenburg őrnagyáról az a hír
terjedt el, hogy öngyilkosságot
követett el. Hivatalos helyről ezt
a hírt még nem erősítették meg.

Tegnap este a rendőrség több
letartóztatást eszközölt.

Letartóztatták Friedrich Ist-
vánt, aki Attila-köruti laká-
sán épen Hornyánszky Zoltá-
nnal konferált, nem külön-
ben apósát, Asbóth egyetemi
tanárt.

Friedrich István hivatkozott men-
telmi jogának megsértésére de ön-
ként követte a detektiveket.

Friedrich az éjszakát az egyik
főkapitány szobájában töl-
tötte, ahol őrizetbe vették.

Ugyancsak letartóztatták a
tegnap este folyamán Szilágyi
Lajos és Beniczky Ödön nem-
zetgyűlési képviselőket.

A rendőrség Szmrecsányi nem-
zetgyűlési képviselőt le akarta tar-
tóztatni, de amikor a detektivek a
szobába léptek, az ott tanácsko-
zást folytató tisztek fenyegetőleg
léptek fel és

Szmrecsányi a pillanat zür-
zavara alatt a másik szobába
ment és az ott levő két lepedő
segítségével az utcára leeresz-
kedve, megszökött.

Budapest, október 25. A balsi-
kerü államesiny kísérletében
részt vett Sigray Antal nyugat-
magyarországi főkörmánybíztos
is. A gróf a nyugatmagyarországi
helyzet akuttá válásakor becsület-
szavát adta a Bethlen-kormány-
nak, hogy semmiféle karlista
puccsban nem vesz részt. Becsü-
letszavát és hivatali esküjét meg-
szegte, mert az elsők között volt,
akik részt vettek a puccsban, a
fegyveres ellenállásban és a Bu-
dapest felé való előnyomulásban.

Most már ő is bíróság elé fog
kerülni.

Szombathely, október 25. Buda-
pesti tudósító. Szombathelyen a
helyzet teljesen nyugodt. Guie-
lume tábornok, körletparancsnok
a kormány intézkedésére átvette a
nyugatmagyarországi kormány-
biztosság vezetését. A tábornok
intézkedései olyan rendet terem-
tettek, hogy semmi nyoma sin-
csen már a lezajlott nehéz idők-
nek.

Sigray Antal volt főkörmány-
bíztost, Horváth László tá-
bornokot, Achác ezredet,
Gebhardt őrnagyot és Renner
Oszkár Pál főfelügyelőt őri-
zetbe vették.

Szombathelyen sokat beszélnek
és általában nagy megbotránkó-
zással tárgyalnak Mikes püspök
vasárnapi beszédéről, amelyet a
püspöki vár erkélyéről tartott, a
hol bejelentete, hogy a király dél-
után 2 órakor bevonult Buda-
pestre, ahol nagy diadallal, öröm-
mell és zászlókka fogadták. Fel-
hívott mindenkit, hogy csak a ki-
rály kormányának engedelmes-
kedjék és megfenyegette azokat,
akik ellene szegülnek.

Bern, október 25. A szövetségta-
nács ma elhatározta, hogy Károly
király egész kíséretét kiutasítja
Svájcból, beleértve a család vala-
mennyi tagját, amennyiben nincsen
rájuk abszolút szükség a gyerekek
ápolására, akik Svájcban maradnak.
A kiutasi ott személyek névsorát
holnap teszik közzé. (MTI.)

Bern, október 25. A svájci
távirati iroda jelenti: A szövét-
ség tanács ma délelőtti ülésén

foglalkozott Károly király Ma-
gyarországba való visszatérésé-
nek kérdésével. A svájci távirati
iroda értesülése szerint az igaz-
ságügyi és rendőri ügyosztályt
utasították, hogy

a szövetségi ügyészség útján
erélyes vizsgálatot indítson
a király utazása körülményei-
nek kiderítésére

és a vizsgálatot terjessze ki azok
ellen a svájci emberek ellen is,
akiknek ebben a válalkozásban
esetleg részük volt.

Róma, október 25. A Stefáni ügy-
nökség nyilatkozatot tesz közzé, a
mely egyebek között így szól:

A magyar kormány tudvalevőleg
a szövetségesek jegyzékére azt vála-
szolta, hogy Károly király a törvény
értelmében uralkodói jogait Magyar-
országon nem gyakorolhatja és az
országot el kell hagynia. A kormány
ebben a tekintetben megtette a szük-
séges intézkedéseket.

Ezeket a kijelentéseket a magyar
követ tegnap kormánya megbízásá-
ból formálisan megismételte Della
Torretta külügyminiszter előtt, aki
a követtel szemben ragaszkodott
ahoz, hogy a magyar kormánynak,
Magyarország érdekében is meg kell
győződni annak feltétlen szükségé-
ről, hogy a legnagyobb gyorsasá-
gal é seréllyel kell eljárnia, hogy
az ügyet haladéktalanul elintézhesse.
Della Torretta kijelentette, hogy
Olaszország a kisanant magatartá-
sát igazoltnak látja és nem cseleked-
het másként, mint azzal szolidárisan.
Hozátette, hogy a szövetséges hatal-
mak teljesen egyetértének abban,
hogy a békeszerződések és a nagy-
követi konferencia határozata érte-
lémében a restaurációt meg nem en-
gedi. (MTI.)

Sopron, október 25. A lázadás hí-
rére a Héjjas Iván parancsnoksága
alatt álló felkelő csapatok parancs-
nokuk rendelkezése folytán az oszt-
rák határon a védelemre szükséges
őrségeket hátrahagyva, főerejükkel
Csorna felé vonultak, hogy a ma-
gyar kormány folyamatba tett ak-
cióját a lázadás leverésére minden-
ben támogassák és a rendet helyre-
állítsák. A lázadók ismételtén futárt
küldöttek Héjjashoz, Nyugatmagyar-
ország fővezérségét ígérve neki, ha
visszatér régi helyére és nem vesz
részt a lázadás leverésében. Egyben
megtevéstésül hamis táviratokat is
mutattak neki, amelyek szerint a ki-
rály bevonult volna Budapestre és
Belitska Sándor honvédelmi minisz-
ter felszólítja Héjjas, hogy álljon a
király rendelkezésére.

Mindezen ígéretekkel és rendel-
kezésekkel nem törődve, a felke-

lők tevékeny részt vettek a lázadás elfojtásában. Sopront és vidékét megtisztították a lázadókól, a lázadók parancsnokát, Köhler alezredesét Sopronban elfogták,

és most készen állanak arra, hogy mihelyt a rend fentartására szükséges megbízható erők Sopronba érkeznek, a várost ismét kiürítsék és a szövetségi tábornoki bizottság rendelkezésére bocsátják. (MTI.)

Páris, október 24. Szikratávirat. Egy Reuter jelentés szerint a cseh hadsereg mozgósításának dekrétumát kedden reggel írja alá a köztársasági elnök.

Belgrád, okt. 25. A belgrádi politikai körök a Károly király hívei és a kormány csapatai közötti csatározásokat figyelik és

három szerb hadosztály fegyverbe szállítását rendelték el.

Valamennyi parlamenti és parlamenten kívüli párt tegnapi értekezletükön kimondották, hogy helyeslik a kormány magatartását és hogy az egész ország szolidaris az egész kormánnyal. — A pártok sarkalják a kormányt azoknak az intézkedéseknek megtételére, amelyekkel el lehet háritani a nemzetet fenyegető veszélyt. (MTI.)

Budapest, okt. 25. A Bethlen-kormány most már végleg tisztázni akarja Magyarország közjogi állását és európai helyzetét. A kormány a következő feltételek teljesítésére szolította fel a Tatán fogságban levő IV. Károlyt:

1. **Először végleg mondjon le a magyar trónról és ismerje el a pragmatika szankció megszűnését.**

2. **Az angol követ rendelkezésére bocsássa személyét.**

3. **A puccs részeseinek felelősségre vonása.**

E feltételekre Károly királynak ma kell válaszolnia.

Budapest, október 25. A MTI. hírt adott arról, hogy hétfőn reggel a lázadók fegyverszünetet kértek a kormánytól és a kormány feltételeinek közlése céljából Török Bálinttól északra fekvő Csikimajorban Kánya Kálmán rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint Sárkány Jenő altábornagy találkoztak dr. Gratz Gusztávval és báró Lehár Antallal

A magyar kormány által közölt feltételek, miként arról a MTI értesül, a következők voltak:

1. **Feltétlen fegyverletétel. Teljes hadianyag kiadás.**

2. **Amnesztia mindenkinek, amennyiben a fegyvert haldéktalanul leteszi, kivéve a felbujtókat és a vezetőket; Öfelsége politikai tanácsadóinak felelősségre vonása tekintetében rendes magyar bíróság dönt.**

3. **Öfelsége a magyar trónról írásban önként lemond.**

4. **A magyar kormány öfelségeik teljes személyi biztonságáért az országban való tartózkodásuk tartama alatt jót áll. Az országban való ideiglenes tartózkodási helyük iránt a magyar kormány a budapesti nagyhatalmi képviselőkkel való tárgyalás után fog intézkedni.**

5. **Végleges tartózkodási helyük tekintetében a magyar**

A jövő hétre várható a nemzetgyűlés összehívása.

Bomlik a kereszténypárt. — A Rassay-csoport tárgyal a kisgazdapárttal.

Budapest, október 25. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjában a tegnapi értekezlettel kapcsolatban megindult a bomlási folyamat. Ed-digi jelek szerint körülbelül 10—15 képviselő fogja rászálni magát arra hogy a pártot elhagyja. Az első kilépők között lesz Budaváry László, Grieger Miklós, Kontra Aladár, Gerecsner István és Bartha József.

Ezek a képviselők már rég idő óta rossz szemmel nézik, hogy a keresztény párt állandóan statisztál a külső legitímisták működésében. — Ezek most megragadják az alkalmat a tegnapi értekezletből kifolyólag hogy kilépjenek a pártból.

Budapest, október 25. A kormány, mint azt a legilletékesebb helyről közlik, semmilyen irányban nem óhajtja a bosszu politikáját folytatni és mindenféle bűnöst a megfelelő bírói fórum elé állítja.

A kisgazdapárt változatlanul a miniszterelnök nyilatkozata alapján áll. A kormányt ezidőszent teljesen lekötö a helyzetnek sürgős szanálására irányuló törekvése és igyek-

kormány a nagyhatalmakkal megállapodik.

A feltétele közlése után Kánya Kálmán nyomatékosan figyelmeztette a király kiküldöttéit arra az óriási veszélyre, amelybe akciója sodorta az országot, azon beláthatatlan következményekre, amelyek ez maga után vonhat. Közölte egyben azt is, hogy mindezekre való tekintettel a magyar kormány kénytelen minden felelősséget az esetleg bekövetkező eseményekért magától a meghatározottabban elhárítani. — A király kiküldöttéi megígérték, hogy mielőbb megadják válaszukat, e helyett azonban sürgősen megkezdtek a visszavonulást, — amely rövidesen teljes felbomlással végződött. (MTI.)

Páris, október 25. Szikratávirat. A nagykövetség tanácsa elhatározta, hogy jegyzéket küld a magyar kormányhoz és felszólítja, hogy likvidálja

Károly király kalandját.

A kísántáni képviselői demarchot tesznek a nagykövetség értekezleténél, amelyben tiltakoznak Károly király visszatérése ellen. Egyidejűleg elhatározták, hogy a kaland végével internálni fogják Károly királyt, de az internálás végrehajtásáról a vélemények eltérőek.

Vanak, akik Amerikába akarják küldeni, a befolyásosabb körök pedig Malta szigetet javasolják.

Az antant képviselői szilárdan elhatározták magukat arra, hogy a kisantantnak szabad kezet adnak a magyar kérdés szabályozására, ha a magyar kormány képtelen volna, vagy rossz indulatról tanuskodnék.

A Havas ügynökség arról is értesül, hogy különösen Anglia az, amely erősen elszánta magát arra, hogy végérvényesen elintézzék ezt az ügyet. (MTI.)

Felhívás.

A szikgáti cserépvető nevű birtok parcelláinak átadása bér-
lők részére október hó 27-én, csütörtökön reggel 8 órakor fog megtörténni. Az átadás az északi részen kezdődik és a déli irányban folytatódik.

A városi tanács.

szik a külpolitikai bonyodalmakat eloszlítani.

A nemzetgyűlés összehívására a legközelebbi napokban nem kerül sor, de a jövő héten az összehívás várható.

A függetlenségi kisgazdapárt és polgári párt, a Rassay csoport, amelynek tagjai annak idején a kisgazdapártból a királykerdesnek elodázása miatt váltak ki, most tárgyalásokat folytatnak arra nézve, hogy a változott viszonyok folytán visszalépjenek az anyapártba. A tárgyalások erre vonatkozólag már meg is indultak.

Budapest, október 25. Bethlen István miniszterelnök ma délelőtt fél 12 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzó előtt és jelentést tett a helyzetről. A miniszterelnök fél 1 órakor tért vissza a miniszterelnökségre, ahol Vass József kultuszminiszterrel tanácskozott. Tanácskozás után Vass József kultuszminiszter a Kormányzó katonai irodáját kereste fel.

Az ORLE folytatatólagos közgyűlésének programja.

A tegnap délutáni és esti vonatokkal legnagyobb részben megérkeztek az ország minden részéből azok a református lelkesek, kik részt fognak venni a mai Orle gyűlésen. Az érkezők fogadtatásáról a pályaudvar első osztályú várótermében elhelyezkedett fogadó- és elszállásoló-bizottság gondoskodott, kinek tiszte közé tartozott az is, hogy a vendégeket kijelölt szállásokra elkalauzoltassa.

A délután folyamán Baltazár Dezső dr. elnöklété alatt az egyesület választmánya tartott ülést a kollégium kistanácsstermében.

Este nyolc órakor a Bika-száloda kistermében gyűltek össze ismerkedésre a vendégek. Az ismerkedőn megjelent a helyi református társadalom számos vezető tagja is s a mintegy 80—90 tagból álló társaság a legközvetlenebb hangulatban maradt együtt esti tizenegy óráig.

Az idáig megérkezettek számából következtetve a mai gyűlés rendkívüli népszerűségű lesz.

A mai program a következő: Idő: 1921 október 26 (buszonhat) délelőtt 9 óra.

Hely: Debreczen (kollégiumi oratórium).

Tárgyak:

1. Számadások, költségvetések. Előadók: Kiss Ferenc, Fűtő András.

2. A március 9-ről elmaradt tisztujtás. Előadó: Sütő Kálmán.

3. Könyvkiadó és terjesztő vállalat. Előadó: Nagy Vince.

4. Egyházmegyei lelkészértekezletek és konferenciák. Előadó: Erdős Károly.

5. Alapszabálymódosítás, Fülönös tekintettel az egyesület címére. Előadó: Sütő Kálmán.

6. A vagyonválság és az egyházak. Előadó: Sütő Kálmán.

7. Egyesületünk lapjai. Előadó: dr. Lencz Géza.

1921 október 26-án d. e. 9 órakor a Nagytemplomban istentisz-

telet. Szónok: Hetessy Kálmán kecskeméti lelkész.

Október 26-án délután 4 órai kezdettel vallásos megbeszélés az oratóriumban.

1. Imádkozik Csikesz Sándor.
2. Bibliamagyarázatot tart Juhász László espres (Putnok).
3. Bibliaórák, rögtönzött imádságok. Előadó Nagy Ferenc espres.

4. Énektanítás, az új énekes könyv bevezetése. Előadó Okos Gyula.

5. Egyházfegyelem. Előadó: Gönczy Béla.

Október 27-én, reggel 9 órai kezdettel vallásos megbeszélés az oratóriumban.

1. Imádkozik Uray Sándor.
2. Bibliamagyarázatot tart dr. Révész Imre.

3. Nagyvárosi egyházak pásztorálása. Előadó Miklós Géza.

4. Lelkesek tudományos képzültsége. Előadó Czeglédy Sándor.

5. Berekesztő imádságot mond: Török Imre espres.

Debreczen, 1921 október 25.

Dr. Baltazár Dezső,
elnök.

Vizváry Elza bemutatkozása.

Kardoss Géza új koloratur-prímadonnája: Vizváry Elza, tegnap este mutatkozott be az Offenbachban. Megjelenése igen szimpatikus, játéka disztintívált, — hangja nem nagy terjedelmű, de kétségkívül kulturált. Rutinos színesző, akinek vannak kvalitásai ahhoz, hogy megnyerje a közönséget. Szívesen is fogadta a zsufolt nézőtér.

Szerdán C) bérletben Hercegh Ferenc kiváló irredenta darabja, A fekete lovas kerül színre.

Ezerarcu ember, Hajsza a föld körül filmóriás második része a „Szahara eszárja” ma, szerdán és holnap a Vígsház műsorán. Csak két napig! Főszereplő: Harry Liedtka. Előadások 5—7 és 9 órakor.

A várva várt Fekete kéz (Madame X) című 6 felvonásos nagyszerű darab október 28-án az Uranusban lesz előadva!

Vigyázzon! Ma megy a Vígsház mozgóban az Ezerarcu ember!

A hét mozieménye lesz a Sötétség lovagjai, amerikai briliáns-kép. Péntek, szombat, vasárnap a Vígsház mozgóban.

Jön Tih Minch Jön!

Tih Minch az Uranus-ba jön nov. 4-én

A mindenható arany a címe annak az 5 felvonásos, nem mindennapi kalandor-filmnek, mely az Uranusban (Színház udvar) látható ma és holnap az 5, 7, 9 órai előadásokon. Ugyanezen előadásokon látható a Mire képes a szerelem c. 3 felvonásos különő vígjáték is. Erre a műsorra csak 10 éven felüliek válhatnak jegyet!

Helyárak az Uranusban október 26-tól (szerda) kezdve olcsóbbak. Pályajűtés 18.—, zsölve 15.—, zárt-szék 12.20, I-ső hely 10.—, II-ik hely 8.40, III-ik hely 5 korona, beleértve a vigalmi adót is.

Mind slágerek jönnek az Uranusba!

**NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL**

● HIREK ●

A helvét hitvallásuk debreceni főiskolája.

Kérdés, hogy a felirt cím ma-napság megállhat-e?

Főiskolának olyan intézményt nevezünk, ahol az egyetemi oktatás körébe tartozó dolgok adnak elő. Betűszerinti értelmében tehát a lelkész-képző-intézet tenné főiskolává a kollégiumot, mint amely pótolni akarja a theologiai képzést azáltal, hogy az egyetem elő nem adott tárgyak előadásáról gondoskodik és ez az intézetünk theologiai szakoktatási intézetnek is el van ismerve. De hát egyfelől ez csak szükségből van így, mert valamikor az egyetemen mégis elő kell adni minden a lelkési vizsga előfeltételül szolgáló tárgynak és akkor pótlásra nem lesz szükség; másfelől elvileg is parallel intézetnek az egyetem mellett nincs helye.

A kollégium főiskola gyanánt tekintésének sokkal állandóbb és erősebb indokolása lenne azonban az, aminek a magyarországi reformátusság igazán szükségét érzi, hogy a theol. tanfolyam után gyakorlati lelkészetre képző egy vagy két évi szemináriumi képzés, mondjuk: gyakorlati lelkész-képzés állíttassék fel. Hogy a lelkész-képzés ezáltal lenne nálunk igazán befejezve s a debreceni kollégium ezáltal emelkednék ismét minta-intézeté, azt hosszabban nem fejtegetem.

De a főiskolai jelleghez a debreceni kollégium más irányu fejlődése is hozzájárulhatna. Hadd mutassak itt reá arra, hogy az egyetem fejlődéskor s jövőre vonatkozólag úgy alakult ki a vezetői lelkében a kollégium gondolata, hogy az nevelő-intézeté fejlődik, hol szegénysorsu, tehetséges ifjaink egyházunk s hazánk vezetőivé felnevelkedhetnek. — Sajnos, a mostoha viszonyok folytán épen ez a cél fenyeget porbaomlással. Pedig, ha mi tápintézetünk, internátusunk alapján nem tudjuk kezünkben tartani az ifjuságot, ha mi nem tudjuk kiválogatni itt a magyarság közepén a szegénysorsu ifjakat, hogy őket kiképezzük, nekik szellemi világunkat átadjuk, akkor hiábavaló volt az egész áldozat, melyet a főiskolai szakok feladásával hoztunk.

Ime, ez is főiskolai képzés lenne, még pedig a rivalitásnak minden gondolatától távol, azon a réven, hogy a felsőbb oktatásnál a kollégium az egyetemnek segélyére lenne. Hogy ez a nevelés szellemileg miként történjék, arra már több tervezetet látott egyházi vezetőségünk; többek között a kollégiumi felsőoktatási szabályzat átdolgozásánál is szer-

„A szabadságért szót emelni parancsolat”

Baltazár püspök beszéde a Józsefvárosi Körben.

A közelmúlt eseményeinek torlódása következtében a lapok kivonatolva emlékeztek meg arról, hogy a Budapest Józsefvárosi Polgári-kör, amely diszelnökül választotta Baltazár Dezső dr.-t, a Tiszántul nagy, népszerű, bátor-szavu püspököt, f. hó 23-án este a kör helyiségeiben mintegy 300 terített bankettet adott a püspök tiszteletére. Az ünnepi vacsora, melyen Budapest társadalmának rendkívül sok vezető egyénisége vett részt, külsőségeiben is impozáns megnyilvánulása volt annak a bizalomteljes szeretetnek, melylyel a népes kör tagjai a püspök működését kísérik.

A banketten elhagzott számos üdvözlő beszédre Baltazár Dezső dr. a következőkben válaszolt:

Tisztelt Társaság! Ha egy kissé mélyre hatóan elemezem, hogy ez a megtiszteltetés miért ér engemet: a magyarázat mélységéből több szomorúság, mint öröm vetődik felém. Mindenesetre az öröm derűje virrad által a lelkenem annak megállapítása folytán, hogy igénytelen küzdelmeim hullámai nem enyésznek el az elismerés egy-két reá dobott szép virága nélkül, de ezen a derűn által borong tüstént egy fekete fellegű gondolat.

Az ember elméje többnyire relativitással dolgozik. — Gyarlósága hozza ezt magával, amely nagyon is szembeszökő azzal a fölünyes magassággal szemben, ahol az abszolút értékek és eredmények olympusza fénylik. Ha ehez a magassághoz mértem azt, amit az én gyöngé erőim, jelentéktelen cselekedeteim, próbálgató küzdelmeim egyetemben összeadnak, alig juthatok egyéb megállapításhoz, mint amit a földi élet vanitatum vanitasára az ó-szövetség nagy tépelődője, a pessimizmusával is gyönyörködtető bölcsészeti utóélettel rétor: bölcs Salamon sir-kül reáhangert: „Imé minden hiábavalóság és lélek gyötrelme”.

Hogy ez a semmi nálam mégis olyan valaminek tetszik, amit önk érdemesnek tartanak a dícséret pálmággal megérinteni: annak magyarázata az a szédítő távolság, amely a mi köz és társadalmi viszonyaink mai alávetett állapota és az eszmény magassága között szinte áthidalhatatlan ürességgel ásit. — Hova kellett sülyedni, alácsonyodni, koldusodni és romlani, hogy a relativitásban nagy, érdemesnek, dícsérendőnek és megköszoruzandónak minősítse a megkínzott társadalom a legprimitív kötelesség teljesítését is. Mert a szabadságért szót emelni, a gyengéket erősíteni, az üldözötteket és elnyomottakat védelmezni: valóban az emberi kötelességek skálájának kezdő lépcső-fokára írott parancsolat.

Akármenyire is szeressenek önk, nagyon kérem, az ideálokért

ves javaslat készült ez irányban. Első lenne azonban természetesen az anyagi eszközök e célra való összehozása.

menő nemes küzdelem s az ideálok végső diadala érdekében kérem, hogy kezdetleges kötelesség teljesítésnél ne nézzék többnek, amit én tettem és teszek. Az eget szeldejő sasok heroizmusához nem lesz megfelelő elismerésük, ha a fogoly madár alantás röptét is megünneplik.

A kezdet nehézsége mindenestre kölesönöz az én és társaim együttes munkájának valami érdemet. Egy megbénult társadalomba elevenséget adni, a megdermedt kétségbeesés révedező szeme elé a hit és reménység fátylóját gyújtani, a gyűlölködő erőszakkal a szeretet szelid hangján perbe szállani, utána nyulni testvéri kézzel annak, a kiket hatalom kénye a veszés árjába dobott, oda állani eltapodható szentjános bogárnak a sötét országútra, amelyen kritikát nem tűrő szenvedelmek harci szeke-rei száguldanak: mind a kezdet nehézségeinek tényei.

Csakis ennek a nehézségnek szem-szögéből nézve fogadhatok el a felém nyújtott koszoruból egy félig kifejlett babérlevelet. Ezt is hálásan köszönöm s elhelyezem legkedvesebb emlékeim közé. Vannak ezek között az emlékek között nagyon bőven tövisek is. Mindegyiken ott sötétlik a bántott lelkem vére. Lerótt adója megújult sebeknek, amelyeket azonban mindig dicsekedve hordozok, mert ezek az igazságért vívott küzdelem letagadhatatlan bizonyosságai.

Amit cselekedtem, azt folytatni fogom. Világosságban nőtem, szabadságban küzdöttem, igazságokért szenvedtem. Így kívánok ezután is élni, vívódni, győtrődni s — ha az óra üt — meghalni is. A belátásnak, bölcsességnek, tudományok világossága nélkül, a szellemi, erkölcsi, gazdasági erők versenyének szabadsága nélkül, a polgári, politikai jogok, szociális igények embertestvéri részeseinek egyenlőségének igazsága nélkül nem csakhogy nem fejlődhetik nemzeti élet, nem csakhogy nem rendeződhetik konszolidáció, nem csakhogy nem emelkedhetik a kultur népek közösségében elfoglalt helyzetünk szintje, hanem mindez el-sorvad, visszaesik, elpusztul. Szomorú bizonyosság erre hazánk jelenlegi helyzete.

De talán a társadalomtörténeti hullám vonal már elérte a negatív kulminációt és emelkedni kezd. Emeljük minden nemes erőnk és értékünk odaadásával, mint különbség nélküli testvérek emelni szokták a család becsületét.

A beszéd, melynek minden mondatát a mások által magasra taksált működési értéknek az igazi nagyság nemes szerénységére jellemző, mérséklő lefokozni akarása hatja át, rendkívül nagy háttást tett a jelenvoltagekra s még jobban emelte a püspöknek amugy is mindjobban erősödő népszerűségét.

A kollégiumnak, mint olyan-nak, amelyben benne foglaltatik a főgimnázium és tanítóképezde is, — felsegélésére városunkban

épen a héten folyik a gyűjtés. — Magyarország különböző részeiből megjelent lelkésztársaimnak figyelmét azonban különösen felhívom a kollégium nevelő-intézeti jellegére a felsőoktatással való vonatkozásban. E tekintetben tegyenek meg mindent, hogy szegény ifjak egyetemi kiképzése itt biztosíttassék. Mert, hogy saját erejükből képezzék ki magukat a sovány kenyeret nyújtó, tudományos pályákra, az elképzelhetetlen, nekünk pedig érdekünk, hogy nemzeti intelligenciánkat magunk válasszuk ki. Ha ezt tehetjük: győzünk; ha nem: elveszítettük a jövőt s szégyelhetjük magunkat azzal a multtal szemben, mely vezető intelligenciájának neveléséről mindig maga gondoskodott.

Hisszük, hogy debreceni kollégiumunk iránt a rokonszenv kivétel nélkül minden lelkészben megvan; de különösen érezni kell azt azoknak, kik az alma mater szellemi gyermekei. A helvét hitvallásuk debreceni főiskolájának még fontos missziója van kulturális szükségleteink betöltésénél.

Dr. Lencz Géza.

Mi után fizessen a város forgalmi-adót. A forgalmi-adóról szóló rendelkezésekre hivatkozással a tanács átiratban kérdést intézett a pénzügyigazgatósághoz, hogy mely jövedelmei és bevételi után kell fizetni a forgalmi-adót.

A termelő munkától mindenki idegenkedik. Az árvizsgáló-bizottság a következő átiratot intézte a tanácshoz: „A bíróság által véleményezés végett ideküldött kérvényekből azt látja, hogy a termelő (különösen testi) munkától ma mindenki idegenkedik s a konjunktúra kihasználására a mai viszonyok között nagyon alkalmas kereskedői (árus, piaci árus, szatócs, élelmiszerüzlet, kupec) pályára tolong. Minthogy ez a jelenség társadalmi bajok következménye, de egyszersmind további nagyobb bajoknak oka is, mert az állami élet keretén belül megkivánt aránylagos munkamegosztást a kerékvágásból kiemeli és a tisztességes, erkölcsi és anyagi tőkét üzletébe fektetett kereskedelem érdekének veszélyeztetése mellett a fogyasztóközönség rovására a legtöbb visszaélést az ilyen hivatás nélküli egyének követik el: a bizottság felkéri az előjáróságot, hogy a hatósági engedélyek megadásánál ezt a körülményt figyelembe venni sziveskedjék.” A városi tanács tudomásul vette az átiratot.

Divatós férfi kalapok, sapkák, nyakkendő ujdonságok legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Legszébben alakított női- és férfikalapok 3 nap alatt csakis a Kalapüzemből kerülnek ki. — Piac-utca 9. szám.

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántuli Református Egyházkerület

Könyvnyomda-Vállalat irodája

MÉLIUSZ könyvkereskedésbe,

PIACZ-UTCZA 26. SZÁM ALÁ helyeztetett át.

Az egyetemi ut. A városi tanáchoz, ennek felhívására, az egyetemhez vezető ut kiépítésére vonatkozóan jelentést és költségvetést terjesztett be a mérnöki hivatal. Tegnap tárgyalta ezt a tanács s mivel a javasolt megoldás horribilis nagy összegekbe kerülne, ideiglenes megoldást rendelt el. És pedig elhatározta, hogy az egyetemhez vezető utat a víztorony mellett elhúzó, most is meglévő ut karbahelyezésével létesítsék 90,000 korona költséggel. A mérnöki hivatal költségvetése szerint a Simonyi-ut végétől kiinduló s a nagyerdei fürdőháznál létesítendő ut költsége 4.142,000 koronába, a köruton létesítendő egyetemi ut 8.824,000 koronába kerülne, mivel e megoldások mellett gondoskodni kellene a villamos közlekedés, épületek át-helyezéséről és nagyobb kertészeti munkáról. Költségvetést terjesztett be a mérnöki hivatal a Péterfia-utca és a Simonyi-ut kiskockakövel való burkolásáról is. Ennek költsége 6.240,000 koronába kerül. Tekintve a nagy összeget, a tanács ennek a tervnek megvalósítását is mellőzte.

Krisztus üzenete, bibliamagyarázat, írta dr. Lencz Géza. Kapható Hegedűs és Sándornál.

A Mans intéző-bizottsága tisztelettel kéri mindazokat az uraszonyokat, akik szivesek voltak taggyűjtő-ívet elvállalni, hogy a gyűjtést novemb. 2-ig befejezzék méltóztassék és a gyűjtő-ívet Fráter Erzsébet elnök lakására (Kossuth-utca 36), elküldeni sziveskedjék, hogy a november elején tartandó közgyűlésen a tagok száma tudva levő legyen.

A Közhazsnu Munkáskert-Egyesület miképepércsi uton fekvő tornás- és a Gazdasági iskola után fekvő földek befizetése megkezdődött. — Továbbá kérjük a bérlőközönséget az őket illető telepek befizetési idejéről az irodában (Széchenyi utca 13.) a hivatalos órák alatt meggyőződni.

Népszámlálók díjai. Idestova 10 hónapja is elmúlik már, hogy a népszámlálás nyugos és fáradságos munkáját elvégezték az erre kiküldöttek, de a díjak negyedrészt a központi statisztikai hivatal utasítására valami érthetetlen bürokratikus szabályzat szerint a mai napig visszatartották, bár a munkában hibát nem találtak. — Módot kell találni arra, hogy ezek a szegény emberek végre megkapják az ő pár száz koronájukat.

Hasznos ügyességek gyűjteménye cím alatt most jelent meg a tanuló ifjúság számára valóban tanulságos négy kis füzet, a lombfűrész, könyvkötészet, szépfaragás és esztérgályozásról. Az első három füzet ára füzetenként, összes felárral együtt, 28 korona. Slójd tanfolyamok számára nélkülözhetetlen. Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben, Ferenc József-ut 26. szám.

Gazdászok figyelmébe! A kaszai, valamint a többi előirt tankönyvek megérkeztek. Gárdos könyvesboltja, Ref. püspöki palota.

Uj villamos vasalókat, főző lapokat egy évi, javításoknál fél évi jótállással szállít FÖLDVARI Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

A mezőgazdasági bizottság a városi földekért.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A mezőgazdasági bizottság nagyon zajos ülést tartott vasárnap délelőtt a városháza kistanácstermében Jóna István elnöklété alatt. Az elnöki jelentés tudomásul vétele után nagyobb vitát az erdei legeltetés kérdése okozott. Az erdőgazdaság az üzemtervre hivatkozva 22-23 éves felszabadított erdőket tartalmazott a legeltetés alól, akkor, mikor a földművelésügyi miniszter a nagy inségre való tekintettel már augusztusban elrendelte, hogy azok az erdők, melyek helyrehozhatatlan kár nélkül legeltethetők, felszabadításának. A bizottság megkeresi a városi tanácsot és a közigazgatási bizottságot, hogy a Cserén tilalmazott területet s a Bánkon felszabadítandó területet haladéktalanul legeltetésre felszabadítsák. Deák István indítványára a bizottság felír a kormányhoz, hogy a gazdasági felügyelőség kelté választassék és Debreczenben önálló gazdasági felügyelőség állítsassék fel. Vásáry József indítványára kimondja a bizottság, hogy felír a földművelésügyi miniszterhez, hogy a kamarai igazgatói állásra csak gazdasági szakképzettséggel rendelkező egyén nevezessék ki s ugyanilyen irányu megkeresést küld a kamara körzetéhez tartozó vármegyei gazdasági bizottsághoz.

Dr. Tatay Zoltán előterjeszti az ohati kisbérletek ügyét. A bizottság álláspontja az, hogy a debreczeni érdekeltség részére tartassék fenn, az egyekiek közül azoknak hagyassék meg, akik most benne vannak és törvény szerint ki nem mozdíthatók. Amennyiben debreczeniek igénybe nem vennék a területet, meg kell

hagyni Gödényék bérletében és később jelentkező debreczenieknek kiadni.

Ekly József szóvá teszi a volt városi tejjgazdasági bérlet ügyét, melyet a hadbiztoság vett bérbe 3 évre, de most privát emberek akarják magukra átruháztatni a szerződést. Mivel a hadbiztoság lemondott a bérletről, kívánja, hogy az épületek és a terület egy része a II. számú gazdasági népiskola és a gazdasági rokkant iskola részére adassék át; a fennmaradt föld pedig rokkant és hadigondozottak veteményes földeknek adassék bérbe. Ezáltal a város nagy terhektől szabadulna meg. A gazdasági népiskola telepítése és a rokkant iskola kitépítése halaszthatatlan azért, hogy a szegényház eredeti rendeltetésének adassék vissza. Ezáltal a közkórházból azok az ápoltak, akik szegényházi gondozásra szorulnak, kitépíthetők legyenek. Miután a város képviselőjében jelen levő dr. Tatay tanácsnok kijelentette, hogy a tanács a bérletet át is ruházta már, a bizottság törvényben biztosított jogánál és kötelességénél fogva elhatározta, hogy a határozatot a közgyűléshez felebbezi meg, melynek halasztó és felfüggesztő hatálya van. Azon reményben teszi ezt, hogy a közgyűlés a város érdekei mellett e fontos szociális kérdést kielégíti és a bizottság nem lesz kénytelen az ügyet a miniszter elé vinni. Végül jegyzővé Molnár Jenőt, a hadigondozó vezetőjét választották meg. Ezután minden mezőgazdasági kérelemmel ő hozzá lehet fordulni (Szent Anna-utca 12.).

Debreczeni kofák vásárolják meg a miskolczi piacon a gyümölcsöt. A miskolczi I-ső foku közrendészti hatóság a piaci razzia alkalmából öt debreczeni kofára lett figyelmes, akik magas árak ígéréssel igyekeznek megvásárolni a gyümölcsöt a miskolczi piacon. A közrendészti hatóság részéről a piacon szolgálatot teljesítő Márkus András ellenőr előállította az öt debreczeni asszonyt Kolozs dr. rendőrkapitány elé, aki pénteken délután tárgyalta az árarágító asszonyok ügyét. Kolozs rendőrkapitány, mint büntető bíró, az asszonyok által összevásárolt több száz kilogramm bírsalmát elkobozta és azt kiárusította a hadirokkant-alsp javára és ezenkívül 100—100 kor. pénzbírsággal büntette a debreczeni kofákat.

Öngyilkosság vagy baleset. A pályaudvarokon az úgynevezett „gurító”-nál az egyik tolató mozdony elütött egy nőt, két lábát elvágta, testét összeroncsolta. A mentők az asszonyt a közkórházba szállították, ahol most is eszméletlen állapotban fekszik. Sérülése életveszélyes. A megindított nyomozás során a megindított vizsgálat során fölmerült annak a lehetősége is, hogy az asszony, akinek kiletét eddig megállapítani nem sikerült, öngyilkossági szándékából maga vetette magát a mozdony elé.

Férfi és fiu téli sapkák nagy választékban érkeztek Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Tégla elsőrendű minden mérethben váltható a városházi pénztárnál.

Monstre bűnpör a ka onai törvényszéken. Nagyszabású bűnpör tárgyalását kezdte meg hétfőn a debreczeni katonai törvényszék Vásárhelyi Géza ezredes elnöklété alatt. A tárgyalást Mánya Márton dr. őrnagy-hadbíró vezeti s az, tekintettel a bűnpör hatalmas anyagára, a legnagyobb valószínűség szerint egy-két hetet is igénybe fog venni. A bűnpör vádlottjai Monssung Nándor százados és tizenegy tisztársa, kiket Brechtl Frigyes dr. katonai ügyész azzal vádol, hogy a kommunizmus alatti magatartásuk következtében olyan tetteket követtek el, melyek a katonai büntető törvénybe ütköznek. A vád szerint Monssung százados és társai 1919 márciusában, a kommün kitörése után mintegy harminc társukat a kommunisták segítségével igénybe vételével a hadseregbe elbocsátattak. Számosan közülük izgató és lázító beszédekkel tartottak s minden ténykedésükkel annak adták jelét, hogy a legnagyobb rokonszenvvel viseltetnek a kommunizmus iránt. A tárgyalás első napján, amelyre a vádlottak négy védő ügyvéddel jelentek meg, a bűnpör iratait ismertették, majd pedig a vádlottak kihallgatását kezdték meg. Elsőnek Monssung századosot hallgatta ki a bíróság, különösen arra a vádpontra vonatkozólag, mely szerint ő Szamuely Tibornak Nyiregyházán tartott lázító beszédét helyeselte s nyilvánosan is kifejezést adott a beszédben foglaltakkal való egyetértésének. A vádlott részletesen védekezett a vád ellen s adatokat sorolt fel annak bizonyítására, hogy a vádpontban foglaltakat el nem követte. A százados kihallgatása a tárgyalás második napját is csaknem egészen igénybe vette. Az elsőrendű vádlott kihallgatása után a bíróság Gruss Sándor századosot hallgatta ki, aki ugyancsak részletes vallomást tett. A tárgyalást ma délelőtt folytatja a bíróság, amikor is újabb kihallgatásokat fognak eszközölni.

Varrógépek érkeztek: Centrálbobbin, karikahajós és körhajós: Molnár Testvérekhez, — Egyháztér 2. Telefon 727.

Az „Egyetértés” részére előfizetést elfogad a kiadóhivatal.

IPAROSOK ÜGYEI

Városi Nőipariskola felsőruhavarró tanfolyamot nyitott intelligensebb családok nótaggjai számára, hol szabás és varrás szakszerűen tanítatik. — Beiratkozni korra és előképzettségre tekintet nélkül az igazgatóságnál (Burgundia-utca 1. sz.) lehet. Beírásdíj havi 50 korona, melybe a géphasználat is beleértetik.

Sütők figyelmébe. Ma, szerda d. u. 5 órakor gyűlést tartunk a testület termében, a tagok megjelenését kéri az elnökség.

Uj iparengedélyek. A városi tanács a következő uj iparengedélyeket adta ki az alább irt díjak kiszabása mellett: Lukács Albert fuvaros ipar 200 korona, Herczog Jenő cipőfelsőrész készítő ipar 500 korona, Boldizsár Jánosné sültévető alkalmazás amellet süítő ipar 500 korona, Péterffy Gyula takarmány, termény- és zsiradék áru nagykereskedés 2000 korona, Kaproncz Mihály gépészkovács 300 korona, Marton János hentes ipar 500 korona, Kecskeméti Ferenc csizmadiaipar 500 korona, Kecskés István cipőfelsőrész készítő ipar 300 korna, ifjabb Balázs Sándor taligás ipar 200 korona, Szalai Imre bádógos ipar 300 korona, Molnár Elemér lakatos és kovács ipar 500 korona, Demetrovics Dezsőné és társa üzletvezető alkalmazása mellett fényképész ipar 500 korona, Kovács József bérkocsi ipar 500 korona.

Női kalapokat

a legkényesebb bizléseknek is megfelelően fest és alakít a

TURUL, Piac-u. 32.

DOLLÁRT

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban veszek

SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Jó gyapju szövetek

Feldheim Dezsőné,
o (Frohner-ház.) o

Saját készítésű

FEHÉRNEMÜEK

ITA és VELOUR
kalapok.

Divatkalapok 375 kor.

Herman és Friedman
Piac-u. 10., Bikával szemben.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A kollégium felszámolása.

A kollégium súlyos anyagi helyzetének könnyítésére ország-szerte megindított segélygyűjtő-akció mind szélesebb-szélesebb körben működik s nemcsak gazdag eredményeket ér el, de jövőre vonatkozó ígéretek és kilátások szerint is, ha a buzgalom nem csökken, nem fog csalatkozni reményességében. F. hó 23-án Márk Endre kollégiumi s egyházkerületi ügyész és dr. Lencz Géza tud. egyetemi tanár a békési református egyházban jelentek meg. Dr. Lencz Géza a vasárnap i-tentiszteleten fungált. Kollégiumunk súlyos anyagi helyzetét olyan hatásosan tárta fel a minden zugában megtelt templomban, buzditó, találóan szép alkalmi beszédében annyira megragadta a szíveket, hogy közel harmincezer koronát adományoztak a felkeresett békési polgárok. Ezenkívül a gimnáziumi tanárok s az egész tanítói kar a házként eszközöndő gyűjtés végzésére vállalkozott. Maga a békési egyház 5000 koronát adományozott s a város részéről 20.000 korona segélynyújtásra van kilátás. A járás főszolgabírójának buzdítására a kollégiumi küldöttek a főszolgabíró részvétele mellett a közelebbi vasárnapon folytani fogják a munkát Mezöhegyenben, Köröstarcsán.

A debreczeni egyház presbiteriumának megbízottai megkezdték a gyűjtést; az általános gyűjtés azonban csak október 26-án veszi városzerte kezdetét. A már eddig idevonatkozó hírlapi közlemények után feleslegesnek tartjuk városunk nagyközönségét a lelkes adakozásra buzdítani. Városunk lakossága a minél nagyobb mérvű segélynyújtásra annál inkább felbuzdulhat, mert az 1908. évben a tápintézet segélyezésére ország-szerte foganatosított segélygyűjtésből, a bekövetkezett politikai fordulatok következtében, a presbiterium eltökélt szándéka s lelkes határozata ellenére teljesen kimaradt.

Megjelent az új énekeskönyv*

Ha nem volnánk letiporva, lenyűgözve, ujjongva örvendeznénk és ünnepélyes hallelujákat zengetnénk annak örömeire, hogy a mire oly sok ezren vártak, annyi buzgó lélek óhajtozott, meg van: az új énekeskönyv.

Kiállításában nem a hadi munka, hanem a nehéz viszonyokkal birkózni kezdő és eredményekkel biztató erő hatását kelti. Kis alakú, a régivel nem sokkal vastagabb, izléses, kedves könyv.

Bizodalmunk és gyökeres reményességünk, hogy az Országos Református Lelkészegetestület debreczeni gyűlése alkalmából lelkipásztoraink nem mennek úgy haza, hogy a maguk és gyülekezeti tagjaik számára nem visznek néhány új zsoltárt, mely tar-

* A Debreczeni Protestáns Lap legutóbbi számából.

Felrobbantották az Atheneum-nyomdát.

Fegyveres betörők kézigránátokat dobtak a gépekbe.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, október 25. Az Atheneum-nyomda helyiségeibe ma hajnalban, egynegyed négy óra körül körülbelül 35—40 felfegyverzett ember hatolt be, ahol a nyomda ellenálló személyzetét arra kényszerítették, hogy csendben maradjon és munkájukban ne akadályozza őket. Öten a szedőterembe mentek, a fegyvert ráfogták a szedőkre és úgy kényszerítették

a helyiség elhagyására őket. Ez idő alatt azok, akik a gépteremben voltak, életveszélyes fenyegetésekkel fenyegetözve, megindították a gépeket és különböző alkatrészek behajigálásával rombolni kezdték azokat. Később kézigránátot dobtak a gépek alá, úgy, hogy a teremben egyetlen gép sem maradt épen. A támadók a telefon készülékeket is tönkretették.

talmazza a régiből az ősök hitének gyöngyeit és korunk lelkivilágának fényesre csiszolt ékköveit.

Énekeljétek minden népek
Új éneket az Úr Istennek!

A hajduhadházi református tanítótestület fizetésügye. A tanítótestület öt tagja részére, kiknek fizetésétől a természetbeni hat-hat hold földjárandóságot az egyháztanács 1893-ban elvette, e természetbeni járandóságnak a váltásösszeg ellenében való visszaállítását kérte. A kérelmet az egyháztanács a napokban tárgyalta. Molnár Zoltán lelkészelnök és dr. Hadházy Zsigmond főgondnok s országgyűlési képviselő hivatkozával a változott viszonyokra, a tisztán készpénzfizetésből élő hivatalnokok nehéz helyzetére, a felsőbb egyházi hatóságok vonatkozó határozataira s arra, hogy ez az ügy az egyháztanácsnak becsületbeli ügye és a jogos kérelem teljesítése iskolai, egyházi, sőt nemzeti szempontból felette kívánatos: a tanítótestület kérelmét melegen támogatták. Csapó Zsigmond nyug. jegyző és Hajdu Sándor indítványára azonban a többség a kérelmet elutasította.

A korona 0.67¹/₂

Budapest, október 25. A valutapiac zárata ez volt: Napoleon 2230—50, angol font 2940—60, dollár 737—47, francia frank 5300—400, márká 470—80, líra 2840—60, osztrák korona 21 és egynegyed—22 és háromnegyed, rubel 34—5, lei 537—47, szokol 775—85, svájci frank 13650—13750, korona dinár 980—1000, lengyel márká 16—17.

Zürich, október 25. Berlin 335, Hollandia 185 és fél, Newyork 546, London 2536, Páris 3395, Milánó 2150, Prága 560, Budapest 67 és fél, Zágráb 185, Bukarest 400, Bécs 0.25.

Utóközde: Az utóközde meglehetősen vontatott. Az árak tovább morzsolódtak. Dollár promt 739, holnapra 740—41, osztrák 10 ezer koronás, 20 és háromnegyed ezer koronás 22 és háromnegyed, márká 447, lei 540.

A buza ára.

A mai terménytőzsde a szállítási viszonyok bizonytalanná válása miatt egészen üzletellen volt. Kötések alig fordultak elő, vagy csak későbbi határidőre. Árak tovább szilárdultak, üzlet csak zabban fejlődött ki. Hivatalos árfolyamok: Buza 1980—2020, fehérmegyei 1970—2010, pesti 1970

—2010, rozs 1500—1520, sörárpa 1725—825, takarmányárpa 1650—700, köles 1600—750, zab 1525—530, tengeri 19—20, repce 29—30 és fél, korpá 920—35.

Előfordult kötések Buza 4 vagon 2025 ab vidéki állomás, két vagon 2025 ab állomás, egy vagon 2010 ab állomás, rozs 1520 egy vagon. Zab egy vagon 1525 Csengerből, egy vagon 1520 ab állomás. Egy vagon 1515 ab állomás, egy vagon prima zab budapesti állomásról 1600, korpá egy vagon 925 ab Budapest.

Vetőmagpiac: Teljesen üzletellen. Árfolyamok nem alakultak ki

Az országos Tisza István emlékbizottság részt vesz a debreceni emlékűnnepen

Fényes ünnepség lesz október 31-ikén.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni Tisza István gróf emlékbizottság tegnap délután Miskolc Lajos főispán elnöklése alatt ülést tartott.

Az elnök üdvözölve a szép számban megjelent tagokat, bejelentette, hogy az elnökség az október 31-én tartandó Tisza István gróf emlékűnnepély előkészítésére vonatkozó megbízásnak eleget tett, mivel azonban a végleges megállapodást egy tágabb körű bizottságnak kell végeznie, javasolja, hogy egy szűkebbkörű bizottságot küldjenek ki.

Az ülés e bizottságba kiküldte Miskolc Lajos elnököt, Márk Endre ügyvezetőelnököt, Somossy László pénztárnokot és Vass Károly dr. jegyzőt, továbbá Koncz Aurélné, Csanak Józsefné, Karay Sándor, Balogh István, Zalay János, Tóth István, Olchváry László dr., Sesztina Jenő, Fejér Ferenc dr. és Vargha Elemér dr. tagokat.

Bejelentette az elnök, hogy a Kaszinó az október 31-én délben tartandó Tisza-arckép leleplezési ünnepére a bizottságot is meghívta. A bizottság az ünnepségre a maga képviselőit özv. Géresy Kálmánné, Balogh István és Steinfeld István tagokat küldte ki.

Tudomásul vette még a bizottság, hogy a debreczeni ünnepségen az Országos Tisza István emlékbizottság is részt vesz.

A plenáris ülés végeztével a kiküldött bizottság kezdte meg az ünnepség rendezésére vonatkozó tanácskozásait.

KÖZGAZDASÁG

A Debreczeni Gazdasági Egyesület tagjai folyó évi október hó 28-án, pénteken délután meg fogják látogatni a helybeli jóhírnevű Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyárat. Gyülekező-hely a polgári-és gazdakör Piac-utca 7. sz. alatti helyisége.

A bórpiac. Nyers marhabőr 90—95, száraz 160—180, nyers borjubőr fej nélkül 210—220, száraz 420—440, lóhbőr szózt 900—1000, száraz 800—900, gyapjas juhbor 75—80, nyírott 65—70, báránybőr 75—80. — A külföldi vevők nagyobb tételeket vásároltak, a kivitelre engedélyezett mennyiség terhére. Irányzat szilárd. Árak emelkedtek.

SPORT

Birkózás. Felkérem a DKASE összes birkózóit, hogy ma este a DMTE (Margit-fürdő) helyiségében tréningre és a verseny megbeszélésére végezt megjelenni sziveskedjenek. — Czabán N. előadó.

A labdarúgás iskolája. Pálffy György könyve, mely az első és egyetlen magyar nyelvű rövid, de kimerítő bőven illusztrált football-könyv, mely minden játékosnak és sportkedvelőnek okvetlen meg kell, hogy legyen. A könyv ára felárral együtt K 46.— és kapható a Méliusz könyvkereskedésben, Ferenc József-ut 26.

Sertés makkoltatás.

Debreczen város tulajdonát képező külső guthi erdő 2900 k. holdnyi része 600 drb. sertés makkoltatására és teletetésére egészben vagy részben bérbe adatik Debreczen város Erdőgazdaságában (Piac-u. 9.) november hó 6-án megtartandó szóbeli árverésen. Bérösszeg szalonában ajánlandó fel.

Makkoltatási feltételek 10 korona lefizetése ellenében az Erdőgazdasági pénztárnál vagy a guthi m. kir. járási Erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Makkoltatható terület bemutatja a guthi m. kir. járási Erdőgondnokság, hova érdeklődőket faraktárunkból reggel 6 órakor induló vonat hétfőn, csütörtökön és szombaton ki-viheti és vissza hozhatja, melynek használatára engedélyt a makkoltatási feltételek felmutatása mellett vasuti irodánk ad.

Erdőgazdaság.

Sertés teletetés.

Debreczen város tulajdonát képező Nagyerdő északnyugati részében levő sertés akol és környező 130 k. hold erdő terület Debreczen város Erdőgazdaságának (Piac-u. 9. sz.) pénztárnokánál letett feltételek mellett sertés teletetésére bérbe adatik november hó 6-án az Erdőgazdaság irodájában megtartandó szóbeli árverésen.

Teletetési bérben szalonna ajánlandó fel a behajtandó sertések súlyának 25 krg.-os egységére vonatkoztatva. A szalonna 1922. év januárjában szolgáltatandó.

Erdőgazdaság.

23250—23816-1921. II.

Hirdetmény.**Az erdei legeltetés.**

Debreczen szabad királyi város erdőségeiben a magyar királyi földmivelésügyi miniszter ur 19.397—1920 számú rendeletével megállapított új ideiglenes üzemterv értelmében a legeltetés utótilalomképen tilalmazva van, a Haláp, Bánk, Pacz egész területén, a többi erdőknek fel nem szabadítható fiatalosaiban; valamint előtilalomképen mindazokban a korábban felszabadított erdőrészekben, ahol az előhasználat (tisztítás, gyérités és akác torzsolás) nyomán kimélendő fiatal sarjadék keletkezett vagy tölgyvelés és vetényülés történik; ugyiszintén azokban az erdőrészekben, ahol a fahasználat (rendes évi vágás) kijelöltetett s tilalmi táblákkal megjelöltetett. — Tölgyesekben a makkoltatás a tilalmazott helyeken szintén tilos; s ez csakis az erre kijelölt helyeken és makkoltatási külön bárca mellett lesz korlátozottan fogantatható.

A tilalom megszegése törvény szerint szigorú büntelést von maga után. Bővebb felvilágosítást nyújt a debreczeni állami erdőhivatal és az illető erdőgazdálkodás.

Debreczen, 1921. évi október 24.

A városi tanács.

22,633—1921. II.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező 434. k. hold 1550 négyszögöl területű Liget nevű birtok nyilvános árverés útján fog eladatni.

A városháza kistanácstermében megtartandó nyilvános árverés határideje 1. 1921. évi november hó 2-ik napjának d. e. 10 órája.

A kikiáltási ár 3.000.000 K, az árverelni szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10 százalékát tartoznak bánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni.

További utóajánlatnak helye nincs.

Debreczen, 1921. évi október hó 24.

A városi Tanács.

NYILTTÉR.*

Ifj. beölsei Buday Gyula urnak

Boesky-kert.

A „Hajdusági Virradat“-ban közöltékre csak azért válaszolok, hogy megkérdem Öntől, kik és mikor kértek tőlem lovagias elégtételt? Két ur két ízben volt nálam, bejelentvén, — hogy Ön provokáltatni fog, de a kihívásra még most is várok. Önnek, ki azzal tetszeleg magának, hogy lovagias ügyei legyenek, tudnia kellene, hogy ügyeket így elintézni nem lehet, még a „Nyilttér“-ben sem. A bíróság ítélete elé nyugodtan nézek s kijelentem, hogy Önnel semmiféle polemiba nem bocsátkozom.

Erdélyi Károly.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FELELŐS SZERKESZTŐ.
Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata

Dacára az óriási ár-
emelkedéseknek, a
raktáron levő**Cipő áruinkat**míg a készlet tart,
a régi árbanárusítjuk. oooooo
Tekintse meg kirakatainkat!**TURUL**

cipőgyár Rt.

Debreczen
Piac-u. 48.**DOLLÁR** szokol, lei
és mindenféle arany és
szűrt pénz
vétel és eladásaTőzsdéi megbízások. Kül-
földi kifizetések (Devizák).**RANKAI** bankirodájaDebreczen, Degenfeld-tér 8. szám
(Kenyérpiac). Telefon szám 209.
és Piac-utca 87. szám (Frohner-
szálloda). Telefon szám 407.**Kossuth-u. 6. sz.**

modern ház

eladó,esetleg egy rendbell átvethető
lakással. Felvilágosít**Dr. Polgár ügyvéd,**
Piac-utca 42. szám alatt**BÉRAUTÓK,**igen előnyös árban bárhová s min-
den időben kaphatók**„RECORD“**
autóforgalmi vállalat, Debreczen,
Timár-u. 38. Telefon 498.Hivatalos benzin és olaj állomás.
Benzin 52— korona literenként.**Kerékgyártó - segédek**

felvételnek állandó munkára.

Adlovits és Desser
Miklós-utca 53-ik szám alatt.Az „Egyetértés“ részére elő-
fizetést elfogad a kiadóhivatal.**Eladó ház!**

Alkalmi vétel a Szentanna-u. 36. számú ház, nagy telekkel, többrendbeli lakosztállyal, műszerüzettel és korlátolt italmérséssel. Az összes lakosztályok villanyvilágítással ellátva, mindenikhez külön pince és fűskamara. A keresztpület háta megett óriási nagy konyhaveteményes kert. Vétel esetén a műszerüzlet a hozzátartozó 3 szobás lakással 30 napon belül átvehető közös megegyezés alapján. Évi jövedelme 20.000 kor. Bővebbet az egyedüli megbízott:

TARR MIHÁLY

irodájában, Király-utca 2. szám.

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

Az ORLE tagjainak figyelmébe!Debreczen szab. kir. város és
a Tiszántúli Református Egyházkerület

könyvnyomdávalalata tulajdonát képező

Méliusz könyvkereskedés

o zenemű-, papir- és írószerkereskedésében o

Debreczen, Ferenc József-ut (Piac-utca) 26. szám

könyvek, zeneművek, imakönyvek, theologiai
művek és a zslnat által kötelező használatra
ooooooooo megállapított oooooooooo**Uj énekes könyv**nagy választékban kaphatók, papir és írószerek a
ooooooooo legjutányosabban beszerezhető. oooooooooo**Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.****APRÓHIRDETÉSEK**

Apróhirdetések díja hetikézsapken 10 óráig 15 korona, minden további
órán 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 óráig 20 korona, minden további
órán 2 kor. Többébb hirdetés a szokatól kétszeresen lesznek felárúítva.
Vidék-ről hirdetését díj postabélyegekben is beküldhető.
Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladat. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐKvalamint akiknek alkalma-
zatra van szükségük, és**házvevők,**

vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,eredményt csak úgy ér-
nek el, ha megfigyelik az**„EGYETÉRTÉS“**hirdetési rovatát, mert ott mindent
megtalálnak, amire szükségük van.**Levelezés**Fűvészkertbe
szombaton és hétfőn
nem mehettem, kérek
ujabb értesítést. 4402**Ajánlat**Kész festett butor
konyhaberendezés kap-
ható és megrendelhető
Kliss Gyula asztalosnál,
Burgundia-utca 18. sz.
3775Modern hálószobák
ebédlők, fehér szobák,
plüss diványok, hencse-
rek, takarók, konyha
berendezések, szalon
garnitúrák, olcsóbb fes-
tett burorok eladók. —
Simonffy-u. 6. 2-ik bu-
torüzlet. 3776

Aranyért

ezüstért budapesti leg-
magasabb napiarat fize-
tek, Krámer, Simonffy-
utca 17. 3876

Pállinkalövő östök

mosóüstök beszerezhe-
tők Mándoki rézműves-
nél, Arany János-u. 13.
Ócska vöröszet veszek
4048

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Stel-
ner Mihály, Hatvan-u.
2. sz. I. emelet. 4285

Canz és köszvény

ellen legjobb a híres
Király balzsam. Kap-
ható a készítő Grósz
Nagy Ferenc gyógyszer-
tárában, a színház mel-
lett. 4284Paplanvarrodámban
minden szakmámbeli
munkát készítek szé-
pen, jutányosan, kész
paplanok állandóan rak-
táron. Debreczeni, Kos-
suth-utca 11. 4286**Birinyi Róza**

kifogástalanul

fest, tisztít,legrövidebb idő alatt
mindennemű ruhákat.**Osapó-utca 17. szám**
0 színházi átjáró. 0

Egy

jó menetű pékség ki-
adó, — esetleg házzal
együtt eladó. Cim a
kiadóban. 4400

Kárptos

javításokat, megrende-
léseket elvállal. Divá-
nyokat, hencsereket,
fotelokat, szalma mad-
rácokat raktáron tart.
Arany János 36. 4396

Bármilyen

könyvek bekötését, ja-
vitását olcsón elvállal-
36. sz. Arany János-utca
36. sz. 4395A Vilmos-kaszárnya
mellett 2 hold föld
rozzsal való bevetésre
felébe kiadó. Cim a ki-
adóban. 4398**Kereslet**Mustot
és új bort veszek és
hordót adok hozzá. —
Hatvan-u. 2. vendéglő.
4087

Veszek

fehérneműeket, sely-
meket, paplanokat, gar-
nitúrákat, szőnyeget,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 4312

Gyakorlattal

bíró kiszolgáló kisasz-
szony lisztraktárba fel-
vétetik. Deák Ferenc-
utca 22. 4401

Kovács Inas

felvétetik. — Adlovits
Adolf, Miklós-utca 58.
4399

Veszek

használt butorokat, di-
ványokat, madracokat,
szőnyeget, függönyö-
ket. Arany János 36.
4397

Kétszobás

modern lakást keresek
megvételre butorral. —
Cim a kiadóban, 4404

Perfekt

magyar-német gépiró-
nő, összes irodai teen-
dőlomb jártas, megfe-
lelő állást keres. Szives
megkeresést „Gyakor-
lott“ jelígre kérek. —
4403**Eladás**

2 ebédlőkredenc,

szőnyegek, 1 tornyos
tűzhely, linoleum, 6
szék, 1 ebédlőasztal,
viselt férfiruha és cipő
eladók. Értekezni Varga
utca 37, délután 4
óráig. 4389

Egy

borbélyberendezés sür-
gősen eladó. Széchenyi
utca 50. 4394Az Egyetértés szer-
kesztőségének és kiadó-
hivatalának a telefon-
száma 4.